

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu: 83 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 0 fl.
Pentru România și străinătate: 1 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmonizat prima dată 7 cr., a doua oară a treia oară 5 cr., și următoarele de 30 cr.
Redacția și administrația: Strada Măncărie nr. 4.
Se prenumerează și la poșta și la librării.

Sfârșitul

Decandată în Dieta s-a sfârșit petițiilor privitoare la „sta-
ționațiilor naționaliste”. Trei
„părinții patriei” au im-
păie. Vremea aceasta a costat
cel puțin 15.000 fl., diurne
ar pute însă afirma, că sta-
es cu vre-un câștig, pe cât de
Pentru-că și cel mai măr-
a trebuit să se revolte contra
care Dieta maghiară a discutat
naționalităților

serie referitor la întreaga activitate a
Dietei:

„Vieța noastră parlamentară este numai
agitație goală. Echilibrul necesar unei lu-
rări rodnice, nu mai există. Termometrul
grată călduri mari. Conducere, direcție și plan
nu mai avem. Deputații trăiesc cu paserile
jerului: nu ară, nu samână și totuși se îm-
braacă. De aproape trei ani trăim nelucrând
nimic.”

Eată cum scrie un deputat archișo-
vinist, care de sigur îi cunoaște bine pe
deputații unguri.

Noi ce să mai zicem, ce să mai
adaogem?

Rămâne să constatăm că și de astă-
dată „părinții patriei” și guvernul au ope-
rat chestia română ca în trecut: strig-
gând după poliție, cerând măsuri excep-
ționale.

Sântem, Unguri și Români, unde
am fost.

Din cercul Ceicăi (Bihor), primim
dela mai mulți preoți știrea, că p'acolo se ia
ca sigură numirea lui Rezey Szilviusz de epis-
cop al Lugojului. Guvernul a și început deja
să lucreze în vederea alegerii ce se va face,
rămânând vacant mandatul de deputat, ținut
actualmente de Rezey. A pus anume în cir-
culație numele contelui Zsilinszky. Par-
ticular clerical s'a apucat și el să agite în fa-
vorul său. Se caută mai ales, și dintr-o parte
și dintr-alta, ca să-i câștige pe Români, căci
ei decid asupra alegerii.

Voci cisleithane contra Maghiarilor.
În ședința Reichsrat-ului, la 28 Martie, doi
găsit privilegiu a vorbi despre „nabii nostri
stăpânitori.”

Mai întâiu deputatul dalmatin părintele
Bianchini apărând uniunea Dalmatiei cu
Croatia, a spus în cursul cuvântării:

„Partidul croat de drept public își ține
de datorință a consolida tot mai mult vechia
basă a dreptului public croat față cu ma-
ghiarismul ce din zi în zi se întinde
coplesitor. Sânt de înțeles prigonirile crude
din partea Maghiarilor, dacă ne gândim la
zilele sângeroase dela 1848, când Croații con-
duși de viteazul Ban Jelacic, se sculară
spre a apăra propriile lor drepturi naționale
și istorice și a salva tronul.”

„Timpul acela ar pute reveni încă
odată, și de aceea Maghiarii voesc ca patria
croată să fie tot mai slabă și mai slabă. Croa-
ția mare nu e decât un cuvânt de infircoșare,
cu care voesc se ducă în eroare pe naivi.”

Al doilea deputat, Dr. Lueger, răs-
punzând unor cuvinte ale ministrului Plener,
în care acesta imputa antisemiților, că nu sânt
înțeleși cu raporturile de drept public între
Austria și Ungaria. Dr. Lueger spuse:

„Nu știe oare ministrul de finanțe, că
toțmai Jidano-Maghiarii au fost aceia,
cari s'au folosit de nenorocirea dela 1866 a
monarhiei spre a rupe legăturile, că ei
atunci au dictat condițiunile de pace, că ne-au
adus patria noastră austriacă în cea mai ruși-
noasă dependență de Ungaria, într-o pozițiune
de iloți? Ministrul de finanțe, care a avut
onoarea (?) de a saluta în saloanele sale pe
fostul ministru Wekerle, cere el oare, ca să
cinstim și noi pe kossuthiști, cum a făcut-o
Wekerle? Dacă ministrul crede, că prin pur-
tarea noastră alcătuirea Austriei cu Ungaria
poate să se descompună, bine, ne vom
aranga noi, dar' voim să o încercăm

„Poate o să avem privilegiu, să răsplătim
Jidano-Maghiarilor crimele ce le-au făptuit
contra Austriei.”

S'a găsit un deputat Ovreiu, profesorul
Suess, intru apărarea Jidano-Maghiarilor,
dar' numai cu câteva frase generale de bana-
litate, spunând între altele:

„Deputatul Lueger a vorbit despre
Maghiari și cu acest privilegiu s'a folosit de
niște cuvinte, care în primul rînd
sânt mește a justiției: existența
coalitiei și întărirea ei...”

Știm deci cine sânt prietenii nostri în
Reichsrath-ul cisleithan și cine ne sânt dușmanii.
Printre acești din urmă, Jidani vin în primul
loc; cum să nu fie deci îndreptățit antisemi-
tismul lor?

Maqedonia. În zilele trecute înregis-
traserăm niște voci rusești, care renuntau la
partea vestică a Maqedoniei. După infor-
mațiunile trimise din Stambul, agenții rusești
telegrafice”, chestia Maqedonia preocupă
din ce în ce tot mai mult. Poarta a cerut agen-
tului bulgar Dimitriev explidri, din incidentul
meetingurilor tumultuoase în principalul
Bulgariet; guvernul bulgar a refuzat să le
dece. Poarta lasă deci guvernului bulgar răs-
punderea pentru urmări. Pentru ultima zi
de Martie comitetul bulgar a convocat o adu-
nare a tuturor subcomitetelor în Sofia. Se
va discuta, se zice, asupra realizării §-ului 23

din tratatul din Berlin. Se crede, că o
adresă va fi adresată Porții și tuturor pa-
terilor mari.

„Novosti” scrie în această afacere:
„Chestia maqedoneană ar pute
și ar trebui să fie rezolvată pe cale
pacifică, introducându-se în Maqedonia re-
formele necesare și punându-se capăt po-
telor revoluționare bulgărești. Puterile mari
ar trebui să cugete că în Peninsula-Balcenică
nu-i numai Bulgaria, ci și alte state cari
voesc să trăească și să se desvoalte. Nu-i
nici un motiv ca Sârbii, Grecii și Româ-
nii să fie puși într'un sac bulgăresc. Un ast-
fel de amestec ar avé de urmare un războiu.
Rusia nu se poate pune la vorbă, în această
chestie, decât cu Turcia și marile puteri. Ace-
stea ar trebui însă să se ocupe mult de ches-
țiune, fără să se teamă de un protest
diplomatic al Rusiei.”

Alt proces monstru.

Primum azi din Alba-Iulia știrea,
că la 25 Martie n. s'a înmanat dlui
Simeon Socaciu, învățător în Cioara și
apoi țăranilor Mateiu Măiorescu, Ioan
Ilie, Grigore Iulescu, Ioan Suvaina, Luca
Iulescu, Nicolae Simu Irișan Oltean,
Nicolae Stupar, Vasile Simu, Ilie Luca,
Achim Prenar, Nicolae German, Nicolae
Jiborean, Nicolae Deja, George Manoila,
Ioan Măiorescu, Nicolae Cătan și Ni-
colae Branea, — noușprezece cu toții
— așezându-se pentru agitațiune (§-ul
172, alin. a. și §-ul 174) și pentru
transgresiune contra ordinii publice și a
autorităților (§-ul 42 c. p.), delictive ce
le-ar fi comis prin faptul că în ziua de
25 Martie 1895 au avut loc într-o sală
aderență pentru acușării Memorandului,
adresă pe care au vrut să o expedieze
„Tribunei”, dar' care li s'a confiscat încă
înainte de a se expeda.

Tot pentru această adresă învățăto-
rul Simeon Socaciu a fost dejă aruncat
în tennifa preventivă.

Ca martori în acest proces sânt ci-
toși 7 Români și un Ungur.

Ziua pertractării nu e făcută încă.
Vom reveni.

FORȚA.

Istoria desvoltării statelor și a for-
melor de guvernament, începând dela cele
mai vechi timpuri până în ziua de azi,
ne arată, că nici-odată forța n'a pu-
tut să fie mult timp principul
fundamental în guvernarea unei
țări.

Tocmai din acest motiv, cel mai
perfect principiu de guvernament este
constituționalismul, dușmanul neîmpăcat
al forței. El este astăzi baza tuturor
statelor moderne, unde liberalismul ade-
vărat, civilizația și simțul de dreptate nu
sânt adumbrite de întunerecul intoleranței,
a neculturii și a forței.

Se afirmă, este chiar și înarticulat
ca lege fundamentală, este scris în „Is-
toria constituției patriei” și în toate ma-
nualele de drept public, că și statul no-
stru, — este guvernat pe baza constituțio-
nalismului, întemeiat pe reprezentanța po-
porului.

Dar' numai scris este așa.

Pentru-că cine ar pute să afirme,
că poporul român este și poate fi re-
presentat în vieța statului așa cum e
îndreptățit să fie?

Cine va pute să afirme, că poporul
român are parte în guvernarea țării și ia
parte activă în legislațiunea ei? Și prin
urmare, cine va pute să afirme, că gu-
vernamentul actual al țării noastre nu
este parodisarea cea mai cinică a consti-
tuționalismului?

Negreșit, că fără călcarea în pi-
cioare a adevărului nimeni nu o va

Și ei o afirmă totuși. De cât-ori
am auzit și auzim mereu fraza aceasta:
„legile noastre sânt cele mai liberale, con-
stituția noastră asigură cele mai largi drep-
turi tuturor cetățenilor țării”. Trebuie să fi
cuprins de cel mai orb șovinism, și să
dispuie de cel mai drastic cinism ca să o
spui aceasta atunci, când Românii chiar în
virtutea acestor „liberale” legi nu pot să
aibă un singur deputat în parlamentul
țării; când în virtutea acestor „liberale”
legi sânt prigoniiți și aruncați în tennife,
pentru-că pretind acele „drepturi largi, asi-
gurate de constituția tuturor cetățenilor
țării”....

TRIBUNEI.

BUSTUL.
Comedie în două acte de F. Zell.
Trad. de I. Popescu.
Actul I.
Scena a VIII-a.

Alfonsine: Poșnașul de băiat caută pe
măiestrul său — U adusei aici.
Daniel (cătră Madam Michaud): Mă
vești lerta, doamnă, că adusei pe tinărul cu
măie, dar' sânt atât de obișnuit cu el, încât
micile sale servicii nu sânt în stare să
lucrez.
Madame Michaud (cătră Daniel): Însă
Alte — (inghibe cuvântul): nu v'ei genai de
loc! Eu v'ei contra m'asă miră mult, dăc-
le! Eu v'ei rangul d-tale — ar pute executa
un artist de rangul d-tale?
Victorine (cătră Risotto): Deoarece
singur un bust de bustul Risotto): Deoarece
stăpânul tău este obișnuit cu tine, băiește,
asa —
Victorine: Tu? — Mătușă dragă?!
Risotto: Ah, nu v'ei genai, ziceți nu-
mar „Te”, eu v'ei genai, ziceți nu-
cet cătră Daniel: Pe toți dracii, măiestre, (ar-
tând pe Victorine) acel cap de fată îl cu-
nose, este me...
Daniel (fi pune încet mâna pe gură):
Îți vei ține gura!
Madame Michaud: Ei dară, ție
— se va așterne un pat în odaia laterală a
pavilionului dragi — dragă...
Risotto (cu mândrie): Risotto!
Madame Michaud: Ce nume curios
este acesta, — cum se poate chema cineva
Risotto?!
Daniel: Poleca sa! Doamnă. Colegii
sei în Roma i-au dat acest nume din cauza
predilecțiunii, ce avea pentru această mănăre
națională a Italianilor. A mâncat odată patru
ore în continu Risotto.
Victorine (încet cătră Madam Mi-
chaud): Aceasta ear' nu se potrivește
mătușică!

la revedere peste 20 minute la de-jun! Victo-
rine dă Alte... domniului Pén, vreau să zic,
brațul tău, el se fie vecinu tău de masă,
(cătră Daniel): Dintre noi ții și așa Victo-
rine este cel mai vechiu cunoscut al d-tale!
Vreau să vorbesc de balul filatropic din pri-
mărie! Ei, da n'ajă dansat o ară de cotillon
împreună?!
Daniel (aparte): Acu nu mai pot
nega! (tare). Cotillon? Ah, deoară! Oh,
Pédon, domnișoară, dar' aș cutezam să
sper, că v'ei veți mai aduce înainte de mine!
Victorine (depărta-se): Prin-
ci... nu faci nici un compliment memoriei
mele!
Daniel (cu căldură): C, domnișoară,
dacă aș fi putut presăp...
Madame Michaud (cu o privire
spre Tournois, Alfonsine și Marsal, cari sânt
postaiți în fundul dreapta, vorpând pe
Daniel): Pat! Na, na! Cătră n'au tre-
buiată să audă toate.
Daniel: Pentru ce nu?
Madame Michaud (cu mai sus):
Ei da, după o despărțire de 6 li multe veți
fi având de spus! (cu zimbet vean, făcând
semm de invitare spre castel): Die numai —
du-te numai!
Daniel (Daniel vrea să-i a loc spre a
merge înainte): Mă rog doamnă
Madame Michaud (făcând compli-
ment): După d-ta, după d-ta, d'cule Perin,
(încet) să rămânem pe lângă aceta! Du-te
numai
Daniel (clătină din cap și se duce să
conduce pe Victorine).

meu și nimeni altul (face celor trei un
semm invitator de a-i urma, se depărtează).
Alfonsine (se alătură de dinsa).
Risotto (pășind puțin îndrăpț) La
Măncare! La mâncare! (vrea să dispară la
stânga).
Tournois (il reține).
Scena IX.
Risotto, Tournois, Marsal.
Tournois O vorbă, signor Risotto! (încet
cătră Marsal): Lasă-mă să pun eu la cale!
Risotto: Ce dorii?
Tournois (arătându-i o piesă): Acest
louisdor se fie al d-tale, ba încă și mai mult,
dacă vei spune adevărul!
Risotto: Aceasta nu-mi este greu!
Marsal: Dar' înțelegi: adevărul —
adevărul, ca —
Risotto: Tocmai cum îl reproducem
noi, plastic, fără nici un v'el.
Tournois (cătră Marsal): Lasă-mă pe
mine să vorbesc, Marsal, te rog (cătră Risotto):
Marturisește deci că presupusul d-tale măiestru
nu este un sculptor?
Risotto (cu căldură): Nu e sculptor?!
Ei? Cospetto! Unul dintre cei dintâi, cei mai
geniali, care — (întinde de două-ori mâna
după bani, pe care Tournois, desamăgit, îi re-
ține, aparte) Hm! Aici se cere să fi viclean!
(tare) Ei, adevă cum vrei să iei!
Tournois (arată ear' bani): Fi sincer
— d-ta nu ești elevul meu?
Risotto (cu căldură): Eu, nu sânt
elevul meu? Eu? (întinde mâna după bani
arătându-i că are mai sus) Hm! — adevă, dar'
v'ei p'ice, că nu sânt...

Tournois (satisfăcut): Aha! (dă lui
Risotto o piesă de bani). Ține, prietene!
Tournois (cătră Marsal): Mă gân-
deam eu! (ii retrage). Încă un cuvânt! Este
măiestrul d-tale cu vază, bogat?
Risotto (înădușindu-și un ris pe ja-
mătate stăpânit): Brrr! Bogat? (vede că Tour-
nois pune earăși banii în pungă) Da, da, da!
Este bogat, foarte bogat! Dacă aș avé eu
banii sei.
Tournois: Este nobil?! Principe?!
Risotto (vesel): Da, este! (aparte) Tot
ce face el este princiar! (întinde mâna).
Tournois (cătră Marsal): Bănuiam eu!
(vrea să deo lui Risotto 2 louis'dori, țși ia
seama, zicând cătră Marsal). Ei, mai dă-i și
d-ta odată ceva!
Marsal: Numai ce se cade! (dă lui
Risotto 2 louis'dori).
Risotto (lasă să joace aurul pe palma,
cântă): Oh! Banul nu-i chimera! (se aude
după culise la stânga același signal, cu care
se anunțase Risotto mai înainte. Pune mâna
la gură și repetă signalul, după aceea spune
domnilor) Măiestrul!
Tournois (încet cătră Marsal): Să nu
ne găsească aici, vino! (încet lui Risotto) Tă-
cere adâncă, Signor Risotto! Veți primi după
și triplu, dacă vei păstra tăcerea! (dispare
îute cu Marsal la dreapta).
Marsal (pe când se depărta, cătră
Tournois): Dar' triplu plătești d-ta!
Risotto (strigă după ei): N'aveți habar,
domnii mei! (face na lung după ei, le dă cu
țigă, și în loc p'au îl bate pe umere
Daniel, care intră repede). He! he!

meu și nimeni altul (face celor trei un
semm invitator de a-i urma, se depărtează).
Alfonsine (se alătură de dinsa).
Risotto (pășind puțin îndrăpț) La
Măncare! La mâncare! (vrea să dispară la
stânga).
Tournois (il reține).
Scena IX.
Risotto, Tournois, Marsal.
Tournois O vorbă, signor Risotto! (încet
cătră Marsal): Lasă-mă să pun eu la cale!
Risotto: Ce dorii?
Tournois (arătându-i o piesă): Acest
louisdor se fie al d-tale, ba încă și mai mult,
dacă vei spune adevărul!
Risotto: Aceasta nu-mi este greu!
Marsal: Dar' înțelegi: adevărul —
adevărul, ca —
Risotto: Tocmai cum îl reproducem
noi, plastic, fără nici un v'el.
Tournois (cătră Marsal): Lasă-mă pe
mine să vorbesc, Marsal, te rog (cătră Risotto):
Marturisește deci că presupusul d-tale măiestru
nu este un sculptor?
Risotto (cu căldură): Nu e sculptor?!
Ei? Cospetto! Unul dintre cei dintâi, cei mai
geniali, care — (întinde de două-ori mâna
după bani, pe care Tournois, desamăgit, îi re-
ține, aparte) Hm! Aici se cere să fi viclean!
(tare) Ei, adevă cum vrei să iei!
Tournois (arată ear' bani): Fi sincer
— d-ta nu ești elevul meu?
Risotto (cu căldură): Eu, nu sânt
elevul meu? Eu? (întinde mâna după bani
arătându-i că are mai sus) Hm! — adevă, dar'
v'ei p'ice, că nu sânt...

...vem însă intenția să discutăm „amul” și „constituționalismul” ni de guvernare, la al cărui arbitrăm espuși dela începutul „ereii utionale” și indeosebi dela 1873; am voit numai să arătăm cinis-cu care să afirmă cea mai mare iună, și nerușinarea, cu care adevărul palmuște în față. Pentru-că, „constituționalismul” guvernării statului nostru nu este altceva decât legalizarea forței, cu care o parte a locuitorilor țării apasă și neîndreptățește o altă parte cu mult mai mare.

Adevărat, că una din cele trei principale recerinte ale statului este: forța, răzămăta pe puterile unite ale tuturor membrilor sei. E adevărat însă în același timp, că nu este menirea statelor de drept, că această forță, câștigată prin exploatarea puterilor singuraților membri din stat, să o folosească pentru neîndreptățirea unora sau a unei părți din membri alcătuitori ai statului.

Aceasta ar fi cea mai drastică desconsiderare a celui mai presus principiu, — dreptului.

Și aceasta o fac astăzi cei care țin în mâinilor lor și dirigează forța statului, câștigată din exploatarea puterilor noastre.

Dovadă e și discuția din urmă din parlamentul maghiar, asupra celor 16 petițiuni.

Au nu intenționează legalizarea și inaugurarea forței, propunerea referentului, ca care s'a introdus discuția:

Să se preschimbe art. IX. din 1868, astăzi, în caracterul național al bisericilor greco-catolice să se suprime; legea despre școlile elementare să se modifice în sensul, că numai aceia dintre învățătorii populari pot ocupa postul, care și-au câștigat calificarea într-una din preparandile de stat; art. XXXIII. din 1874 să fie revizuit din punctul de vedere al censului, controlul asupra învățământului obligator în școlile elementare să fie înăspriț, ear' atestatele de maturitate să poată fi exmisse numai de către comisiunile examinatoare ale statului.

Dovadă și mai pregnantă este însă articolul guvernamentalului „Kolozsvár”, sub titlul: *Politiie de stat* spune următoarele:

„Ea (politiia de stat) în esență nu este altceva decât o chestie de guvernare internă; în efectele sale însă este un principal factor de stat. Aceasta o dovedește cel puțin împregiurarea, că de câte-ori este vorba de chestia naționalităților, totdeauna se ivește idea — *politiie de stat*. Așa s'a întâmplat aceasta și cu prilegiul ultimei discuții din parlament asupra chestiei naționalităților.”

Va să zică politiia este declarată din parte guvernamentală, de „un principal factor” în guvernarea statului „constituțional” și „liberal!” Și deponitarii puterii vreau să recurgă la ajutorul acestui factor constituțional. Dovadă cuvintele lui „Kolozsvár”;

...Căci în sfârșit lucru principal este unitatea statului maghiar, și aceasta nu vrem să o jertfim de dragul nici unei teorii și idei și a nici unui principiu. Ungaria este îndemnată la consolidare și unificare nu numai din motive sociale, ci chiar din motive politice. Trebuie deci să introducem centralizarea și să punem statul în poziție de rezistență.”

În urmarea acestora ziarul guvernamental cere introducerea poliției de stat. Și deoare-ce reforma aceasta reclamă bani și încă mulți bani, el spune să se introducă deocamdata numai în „cele mai expuse părți ale țării”:

...acolo, unde valorile sunt mai turbate, acolo trebuie să ne apărăm mai mult! Creдем deci, că toți factorii competenți vor ave în vedere împregiurarea, că părțile ardelenne sunt mult mai cuprinse de valorile naționalismului, și ele sunt mai tare periclitare de aceste valori.

„Deci: cât se poate de îngrabă poliție de stat pentru Ardeal!”

Și vor introduce în guvernarea țării și acest „factor” constituțional, „deocamdată” și pentru totdeauna numai în — Ardeal. Vor urma apoi alte măsuri tot atât de *exceptio...* adecă *constituționale*, precum suprimarea presei, închiderea școlilor, aruncarea în temniță... și cine știe poate și — *staturul*, căci numai aceasta ar fi „ceva nou” și ceva „picant”...

Vor face totul, ca forța să fie deplin inaugurată în guvernarea țării.

Dar' scopul urmărit cu aceasta nu 'și-l' vor ajunge! Pentru-că e eternă legea firei: *acțiunea produce reacțiune*, și atacurile mai nemiloase produc apărare mai desperată. Și este știut, istoria ni-o povestește, că zăvoarele temnițelor sunt ruginite și se pot frânge și lanțurile...

Sistemul de guvernare unde forța e factor principal — este în agonie căci nici odată forța n'a putut să fie mult timp principiu fundamental în guvernarea unei țeri...

Daelius.

Chestiunea naționalităților în PARLAMENTUL MAGHIAR.

Visontai Soma, deputatul jidan din Novi-Sad, s'a crezut și el dator de a vorbi contra naționalităților; fiind odată în foc se răsti asupra contelui Csáky-Pallavicini din Casa Magnaților din cauza vorbirii lui contra Jidanilor. Fiind însă admoniat de Szilágyi, că nu e iertat a vorbi necuviincios pe seama membrilor din Casa de sus,

Visontai se supune observării presidentului, căci „nu trage la îndoeală, că s'ar găsi cineva, care ar critica direcția economică și vieța profesională a ovreimii”. Înșiră apoi meritele cele mari, care le-a adus ovreimea patriei, în pământul căreia a prins rădăcini. În părțile țerii locuite de naționalități ovreime maghiară (!!?) îndeplinește adevărată misiune culturală. Recunoaște, că și Jidanii posed unele însușiri rele: de a se cumetri bucurosi cu puterea, sau de a des-

merda prea mult curentul de capitaluri mari, dar' pentru aceea nu este iertat nici *Dieteri*, nici *Casa Magnaților* a spăria măcar cu cât de mică aluzie pe aceia, care s'au îndrățat ca cetățeni credincioși ai patriei.

Privitor la acțiunea contra naționalităților, Ovreul Visontai cere ca nu numai în școlae, dar' și pe teren economic trebuie validat spiritul maghiar, în primul rind însă e de lipsă și aceea, ca emporiul de căpetenie comercial, capitala țerii să pună pond principal asupra generalisării limbii maghiare.

Bánffy răspunde Ovreului: Dl deputat Visontai zice, că datorita guvernului este a desfășura o acțiune contra naționalităților. Eu așa cuget, onorată casă, că astfel pusă teza nu este justă. În privința naționalităților contra acestora însele nu se poate peste tot desfășura acțiune; e de trebuința însă a conduce astfel vieța socială și de stat a Ungariei, ca să servească și să valideze interesele statului național maghiar în fiecare pulsațiune, în fiecare manifestare a ei. (Așa e! în dreapta).

„Eu așa cred, onorată casă, că dacă chestiunea o vom măsura astfel, desvoltarea în sens național a țerii va fi asigurată dela sine (Așa e! Așa e! în dreapta), ear' intrucât cetățenii de altă limbă decât cea maghiară nu suferă vătămarea drepturilor lor — având totdeauna înaintea ochilor menținerea intereselor statului național maghiar — trebuie ca naționalitățile ele însele să priceapă, că nu este iertat a îndeplini nisuițele, dorințele lor ce trec peste limitele legii, afară din cadrele condițiilor vitale ale statului. (Aprobări vii în dreapta).

„Trebuie o cărmuire hotărâtă, energetică, conștie de scopurile ei, pentru a înfrâna exagerațiunile, tendențele naționalităților. Și eu sânt convins, că aceasta este calea, fără legi speciale, fără decisiuni parlamentare speciale, ba poate chiar și fără discuții amănunțite, — care e mai bine decât ori care alta asigură izbândă. (Așa e! Așa e! în dreapta).

Onorată Casă! Eu așa cred, că în timpurile trecute legile se faceau poate cu mai mult liberalism, decât cu simțământ național, legi sub efectul cărora se dau acuma pe față și astfel de aspirațiuni, cari periclitează existența statului național maghiar. (Așa e! Așa e! în dreapta).

Recunosc, onorată Casă, că față cu iritațiunea generală, există trebuința de a lua în seamă oare-care iritare. Recunosc, onorată stră se adă multe lucruri demne de atențiune, cu care guvernul trebuie să se ocupe, și în decursul cărora eventual se va arăta necesitatea de alcătuii legislative.

„De aceea, onorată Casă, și eu mă alătur la propunerea comisiunii de petițiuni, spre a se preda guvernului aceste petițiuni intru a fi luate de el în seamă și declar, că, având deplină cunoștință de importanța chestiunii, guvernul se va ocupa cu aceste chestiuni în mod amănunțit (aprobări în dreapta) și va recurge eventual și la alcătuii legislative, cu care privilegiu onorată Casă ori-și-când va pute supune ceticiei amănuntele modifițiilor propuse.

„Rog a primi propunerea comisiunii de petițiuni. (Aprobări vii în dreapta).

Încă o broșură maghiară despre Român.

(Urmare și fine)

Dl Jancsó Benedek în următoarele capitole ale broșurii sale continuă în firul istoric, al evenimentelor dela 1848—9 și până la confederațiunea dunăreană. În capitolul al IX-lea tratează cauzele pentru care s'au clămat în țeară armatele rusești și în partea a doua memorandumul lui Ioan Maiorescu prezent în interesul — Daco-României.

Continuă apoi cu încercările de dualism româno-maghiar. Acestea le tratează în următoarele șese capitole. Și anume începe cu mișcările revoluționare din România și expune în decursul povestirii acestora, planul lui Ioan Ghica, cu care a intenționat împăcarea Românilor cu Maghiarii. Apoi urmează negociările guvernului maghiar cu Iancu și misiunea lui Bălcescu, care toate s'au terminat fără ș aibă succes, fără să poată crea dualismul româno-maghiar. Cu toate acestea negociările, se continuă. Și anume afacerile trec pe alt teren, în mâinile altor factori. De aici începe emigranții români și maghiari se ocupă cu idea unei alianțe româno-maghiare. La acest loc dl Jancsó Benedek se ocupă cu broșura dlui V. A. Urechia despre alianța româno-maghiară, cu care a publicat-o în vara anului 1894 sub titlul: *L' Alliance des Roumains et des Hongrois en 1859 contre l'Autriche*.

Se înțelege dl Jancsó neagă adevărul istoric pe care atât de evident l'a arătat dl Urechia, că Maghiarii și în special Kossuth și Klapka au avut intenții cel puțin foarte egoistice să nu zicem perfide. Dl Jancsó afirmă la acest loc, că broșura dlui Urechia are tendența de a presenta pe Maghiari de perfizi, pe când intenția lor cu alianța dela 1859 a fost cea mai cinstită. Domnul Jancsó merge apoi earăși îndrăț la tratarea împăcării româno-maghiare, intenționate de cătră emigranții maghiari, a căror politică oficială față de naționalități a fost basată pe planul lui Kossuth. De aici dl Jancsó trece la răboiul crimeic, povestind liberarea principatelor române de sub stăpânire străină. Apoi la Memorandul lui Ilarian Papiu, prezentat lui Cuză în interesul Daco-României, și în sfârșit la povestirea negociărilor — 1860—61.

În capitolul ultim, care este totodată și epilogul cărții, dl Jancsó se ocupă cu confederațiunea dunăreană și termină cu cuvintele:

— cuvintele acestea le-a scris *„în Ardeal”* C. A. Rosetti în ziua de 16 Aprilie, al anului 1867 — în Ardeal, în patria lui Iancu și Horia, în această țeară română, scumpă dar' nefericită, din care nici Ungurii nici Nemții n'au putut să facă nici țeară unguerească nici țeară nemțească, precum nici Grecii nici Rușii n'au putut să facă din România-liberă, Grecia sau Rusia. Despoaene Ungurii și Nemții dacă vor și de drepturile noastre! Poporul român le va răspunde totuși: „Sânt drepturile mele, date de Dumnezeu! Patria lui Ștefan-cel-mare, a lui Mihai-Viteazul, a lui Avram Iancu nu poate fi decât patrie română! Români! cari locuiți pe plaiuri libere, și în creerii Pindului și ai Carpaților, ridicăți-vă cu mândrie frunțile senine, pentru-că frații vostri cuprinși de flacăra vieții au apucat steagul libertății și nu vor lăsa să cadă în noroi, nu vor lăsa ca pată să o ajungă, ci ori a cooperiți cu apot steag sfânt vor peri, ori vor elupta liber-cătea!”

„Acestea le-a scris „Românul” la 16 Aprilie 1867, — continuă dl Jancsó — și înțeleșul acestor șiruri e și astăzi motto-ul mișcărilor românești și programul național-române și astăzi e aceasta.”

„Cheia chestiei române și astăzi e aceasta! Obiectul certe și astăzi este aceea, că: Ardealul să fie patria Maghiarilor sau să se transforme în patria lui Ștefan-cel-mare, alui Mihai-Viteazul, a lui Horia și Iancu!”

Aceasta e pe scurt cuprinsul cărții dlui Jancsó, care crede că chestia noastră este chestia irredentismului, a Daco-României...

Spicuirii din foile maghiare.

„Budapesti Hírlap” dela 30 Martie serie, că „persoane necunoscute au măzgălit cu cerneală multă casa din Nitra a secretarului de stat Latkóczy.”

Și aceasta o numește „vandalism.” Dar' atunci cum le zice celor săvârșite la Turda, Șimleu, Arad și Orade.

Cât de miserabili și intoleranți au ajuns chiar și „patrioții” din Seghedin, o arată înșasi „*Szegedi Híradó*” care în numărul seu dela 17 Martie se indignează și ea de deunțarea unui „patriot”, care cere „măsuri

contra profesorului valah, (Bona) pentru-că el nu se sfiește a visita pe martiri și familiile lor...”

Românul cinstit a ajuns chiar și la Seghedin obiect de...prigonire.

Cum nu mai vine odată Tisa — mare!

Dela temniță.

Mediaș, 31 Martie a. c.

Azi a sosit în orașelul nostru, întorcându-se din temnița Vațului, dl *Dionisie Roman*, care a fost timp de opt luni soț de suferințe al comitetului național întemnițat.

Dl Roman a fost un sirguințos răspânditor al Memorandului, ear' la Cluj a zis, că Memorandul nici nu a fost încă destul de aspru. Atăta a fost de ajuns, pentru-ca opt luni de temniță să 'i-se dizeze cu toată bunăvoința!

Dl Roman a sosit la Copsa în trenul de după amezzi. Aici a fost așteptat de un număr mare de rude și prieteni și de unul dintre redactorii „*Tribunei*”, plecănt anume să-l salute.

Pe drumul frumos dela Copsa la Mediaș un șir de 12 trăsuri și căruțe înaintau având în frunte pe dl Roman și soția sa. Era și o bandă de lăutari, care cântau frumoasele noastre cântece naționale ori de dor. Între cele-l petreseau am văzut pe domni Macaveiu și Mircea, protopopi din Sân-Mărtin și Mediaș, dl avocat Căluțiu din Sân-Mărtin, dl G. Bogdan-Duică, publicist, mai mulți studenți, învătători cu șoile lor etc.

La marginea Mediașului îl așteptau o mulțime de vre-o 200 de țerani români, care la ivirea trăsurilor au salutat cu „Să trăească” pe dl Roman

Multă lume se adunase și înaintea casei sale, unde căpitanul orașului postase câțiva polițiști pentru ordinea neturbată de minime.

Se apropiaseră orele șese, când doamna Roman ne-a invitat la o cină festivă, la care au luat parte toți oaspeții din inteligentă și mai mulți țerani.

S'au ridicat și mai multe toast. Dl Roman a mulțumit mai întâiu pentru primir prietenească ce 'i-s'a făcut și a exprimat speranța, că pedeapsa sa, ca și a celorlalți martiri, nu a suferit-o fără folos pentru națiune. Au mai vorbit domni Macaveiu, Mircea, Căluțiu, Fodorean și Duică. S'au citit câteva telegramme de salutare și într'o intimă conversație s'a sfârșit festivitatea ce a durat dela 10 p. m. până în noapte la orele 10.

Oaspeții au luat cu dinșii bune impresiuni și convingerea, că s'au aghințat de o datorie față de un om, care și-a făcut și el datoria.

Dela Academia Română.

„*Gazeta Poporului*” din București publică un raport mai lung despre ședința Academiei Române, în care și-a rostit discursul seu de recepțiune dl Xenopol. E stragem din acest raport următoarele:

Ședința s'a deschis la orele 2, când a sosit M. S. regele. Președintele de onoare al Academiei a mulțumit mai întâiu acestuia pentru-că și-a dăruit publicațiile „*Fundațiilor universitare*” și apoi a dat cuvântul dlui Xenopol ca să-și rostescă discursul, al cărui obiect era „*Vieța și activitatea lui Michael Cogălniceanu*”, în locul căreia d-sa sa fost ales membru al Academiei.

Discursul dlui Xenopol:

Cetirea discursului seu, a luat mai bine de o oară d-lui Xenopol. Acest discurs a înbrățoșat toată vieța lui Cogălniceanu, dela naștere până la moarte, și a enumerat, una după alta, mai toate faptele însemnate cari au umplut această vieță de om mare. Fraze foarte frumoase la auz și ple, au caracterizat, aceste fapte mari. Mai ales s'a statuit dl Xenopol asupra rolului de istoric al lui Cogălniceanu și în special asupra publicărilor sale, care el a „*Letopisțelor Moldovei*”, supra cărora a vorbit îndelung, sacrificând, după omnia mea pârere, alte momente neasemuit mai importante ale vieții lui Cogălniceanu. Asemenea s'a oprit dl Xenopol, cătră și-asu, secularizării înastărilor închinată și a expus rolul ce a avut Cogălniceanu într-această operă națională, cerută imperios de țeară, dar' greu de realizat, din cauza curentului din străinătate, favorabil oare-cum Grecilor pe care li susținea Rusia.

A vorbit apoi și despre împroprietărea țeranilor și cu acest privilegiu a pus la iveală cât de mult a străduț Cogălniceanu, la 1864, pentru a aduce la îndeplinire reforma menită să refacă proprietară pe exploatarea țeranime a țerii. A vorbit însă mult mai puțin dl Xenopol despre rolul lui Cogălniceanu la 1877—78, atunci când, după atăția secolu de umilire, Români aveau să renască la independență, grație sfortărilor mândrei și entusiastei generațiuni, care deja obosise atâtea și atâtea din

E. A.

Văzut-ați voi vr'odată natura 'n sərbătoare, Când golul se deschide în plinul seu de foc, Văzut-ați aurora cu fața-i rizoătoare, Scăldată 'n mândru purpur și 'n raze de noroc?

O! de-ați văzut vr'odată, atunci veți înțelege Și tainica pornire din sufletu-'mi sdrobot, Căci dorul meu și-al vostru urmează-aceeași lege, Pornită din isvorul de-un gol nemărginit.

Eram abia 'n etatea când simți că ești pe lume, Când nepătrunsul încă nu 'ncepe-a te munci, Când floarea îți suride și-a valorilor spune Nu-ți dau privilegiu nici silă de-a sta și-a te gândi.

Eram copil când ești o zină cu lungi plote, Cu ochi ce-ascund în sine al basmelor isvor, Strănuț-mi-a durerea și ne'ncetata sete De-a ști cetă din ochii-'n un basm înălțător.

Frumoasă dragălaşe cum nu se mai găsesc, Cu sîn rotund și dulce, dactil de săltăreț, Cu creții prinși în valuri, ca zina din poveste Purta 'ntr'același zimbet și milă și dispreț.

O! cum știut-a dînsa să-mi turbare gândirea, Să-mi verse 'n suflet golul cel plin de tainic dor!...

O! cât de mari secrete ascunde-adese firea Sub forma unei clipe din timpul trecut!

Aurel Ciato.

Un răsunset.

Române, șterge lacrima, Nu-i vreme de plânsoare, Las' ei să plângă, căci a lor E partea care doare!

Tu nu ai chip de plâns acum, Când sute de lăcuferi Înfruntă cnota 'n pușcării Voioși, voinici și teferi.

Tu nu ai chip de plâns acum Când Roma cea străbună, 'Ţi-a stat chizeș în viitor De-o soarte mult mai bună.

Tu nu ai chip de plâns acum Când lumea te admiră, Și când popoare 'ntregi de robi Sub steagul tîu se 'nșiră.

Tu astăzi ai un țel mai sfânt Și 'ntins îți e hotarul, Ca să cuprindă tot ce poți, Ca să-ți îneci amarul.

Tu astăzi ești judecător Rostește-ți deci cuvântul, Căci astăzi timpul a sosit Ca să-ți încheie mormântul!

Dar' ce? tu stai tot amorțit? Nu-i chip să prinzi putere? Nu 'ți-e deajuns milleniul De lacrimi și durere?

Cum asta-i moștenirea ta Din remile romane, Ca să te pleci servil și laș, Sub armele dușmane?

Ori-rezi că-i dat de Dumnezeu Să utrezești în lanțuri?... Atci n'ai loc nici în mormânt, Atci să mori în șanțuri!

Umeam ce zece veacuri lungi A'ras tot în robie, Aia nu mai e popor, Ni vrednic să mai fie!..

D' ce vîd? ochii 'ți-i încrunți? Râne, te cutremuri?... A-i c'a fost chiar prea cu virf Popul de blăstămuri?

(Nu, n'am zis nimica drept, 'Am zis a fost minciună, 'Tine vîd și azi trăind rîteua cea străbună!

...a vîd în ochii tîi aprinși 'ntințea libertății, a vîd în dora-ți tîinuit 'vingerea dreptății.

...veci prindeți inimă Români, în-i vreme de plânsoare. 'as'ei să plângă, căci a lor E partea care doare!

Aurel Ciato.

cu cari erau țerile lăntuite sub re-

Răspunsul dlui Sturdza.

Dlul Xenopol i-a răspuns d. D. Sturdza, care după câteva cuvinte de bunăvenire în Academie adresate înlocuitorului lui Cogălniceanu, a făcut, și d-sa, în scurt istoric vieții acestuia, stăruind mai ales asupra momentelor ce puteau să scoată în relief caracteristica vieții marelui Român.

Între altele, mai ales asupra a două puncte a stăruit dl Sturdza. A vorbit mai întâi despre secularizarea mănăstirilor închinată și completând pe dl Xenopol, a arătat în via lumină cât de compromisă găsise Cogălniceanu această chestiune din pricina domniilor regulamentari.

În al doilea rând, dl Sturdza a vorbit pe larg despre rolul lui Cogălniceanu în război și în urmă pentru apărarea intereselor țării și a arătat ce vrednicie senină a păstrat Cogălniceanu în chestiunea răpirii Basarabiei, cetind superba lui scrisoare plină de atâta măreție și iubire de neam, către baronul Jomini, secretarul prințului Gortchacof, care scrisese lui Cogălniceanu, dându-i sfatul să nu se opună la luarea Basarabiei, căci Rusia e mai puternică decât România și i-o poate lua, la nevoie, cu forța.

Vorbind despre aceasta și despre modul cum Cogălniceanu și Brătianu au apărut interesele țării la Berlin, dl Sturdza eară s'a reținut spre trecutul rașinos al domniilor regulamentare și o paralelă între acestea și timpurile dela 1878 a făcut să reese luminoasă purtarea conștie a oamenilor țării, față cu purtarea umilită a domnilor ca Bibescu-Vodă, care numai la exprimarea unei dorințe a Rușilor se și grăbia să le închine interesele națiunii, sau a Calmacanilor ca Stefan Catargiu, care zicea că „unde e poruncă” dela împărăție „nu încapă deliberează”.

Astfel, completând discursul dlui Xenopol, dl Sturdza ne a făcut totodată să vedem de ce s'au ridicat așa de strașnic oameni ca Brătianu, Cogălniceanu și alți buni Români contra domniilor regulamentare și pentru ce ar fi o greșală să ne închipuim o clipă măcar, că încercările, cât de savante ale unora de a acoperi rușinea acelor vremi ar fi în putință de a isbuti, când singura paralelă între unii și alții arată în așa vie lumină rușinea regimului de protectorat rusesc.

Dacă lăudăm pe Cogălniceanu — și nu putem decât să-l lăudăm, — fatal trebuie să reprobăm nemernicia regimelor trecute.

Invitare de abonament

la

„TRIBUNA“

Cu 31 Martie v. 1895 expiră abonamentele pe luna Martie și pe quartalul II.

Domnii abonenți sunt rugați a grăbi ou renoirea abonamentelor lor pentru regulata expediție a foii.

Abonamentele se fac prin mandate postale și numai pentru un timp care începe cu prima și se termină ou ultima luni după stilul vechiu.

Abonamentul lunar costă . . . 1 fl. 20 cr.

Abonamentul triunar costă . . . 3 fl. 50 cr.

Este în interesul dlor abonenți, oa adresele să fie însemnate oât se poate de corect și legibil. Domnii abonenți vechi sunt rugați a lipi pe mandatul postal adresa tipărită dela fășile, în care li-s'a trimis „Tribuna“ până acum.

Administrațiunea.

CRONICĂ

Sibiu, 1 Aprilie n.

Dela temniță. Mercuri, la 3 Aprilie n. sosește, cu trenul de amezai, la Sibiu venerabilul domn Nicolae Cristea, care 'și-a împlinit osânda de opt luni în temnița din Văț. Amicii și stămătorii din Sibiu și giur îl vor întâmpina cu iubire.

Concertul „Reuniunii române de muzică din Sibiu“, ce se va ține mâne seară, va fi, după-cum dovedește programul seu, unul dintre cele mai strălucite și mai românești din concertele date de această bravă Reuniune. Atragem toată luarea aminte a publicului nostru asupra lui, și nădăduim că va fi cerțat după-cum merită.

Biletele pentru acest concert se vor da mâne, în ziua concertului (2 Aprilie n.) dela orele 11 a. m. până la 1 oră după amezai, în localul „Reuniunii de muzică germană“ din loc.

Un bun Român ne atrage într'o corespondență atenția asupra stării Românilor din Sécuime. Descrie plin de îngrijire nobilă toate machinațiunile „patrioților“, făcute în interesul maghiarizării Românilor de acolo. Între altele spune, că istoria cu trecerea Ungurilor romano-catolici la religia ortodoxă română a fost inventată numai pentru-ca să atragă cu atât mai mult atenția guvernului și a Kárpát-și Kultur-egyleturilor, asupra Românilor de acolo, și în interesul sécuimii pe „cale de a se valahisa“, să introducă fel și fel de măsururi și dispozițiuni jignitoare pentru Români. Spune mai departe corespondentul nostru, că prin introducerea școalelor de stat, Kisdédvururile ungurești și prin aparatul compus din renegați, existența națională a Românilor, care mai simt românește — este periclitată cu desăvîrsire. Noi atragem atențiunea preoților și învțătorilor români din Sécuime să fie adevărați apostoli ai naționalismului, căci numai așa ne vom pute scăpa poporul din Sécuime de pericolul ce-l amenință. Noi credem, că preoții și dascălii români de acolo vor fi la postul lor cu credință.

Încă o condamnare. Din Oradea mare li-se telegrafează foilor din Budapesta că tribunalul de acolo l'a condamnat pe preoțul Vasile Budescu la trei luni temniță — pentru agitare.

Maghiarii își părăsesc patria. „Budapesti Hirlop“ spune că din comitatul Pestei emigrează din zi în zi tot mai mulți. Foia ungurească se tânguește amar mai ales pentru aceea, că cei care își părăsesc patria lor, Ungaria felix, sânt — Maghiari.

Memorii din 1848/49 de Vasile Moldovan. Sub titlul acesta au apărut într'o broșură Memoriile lui Vasile Moldovan, prefect în 1848/9, publicate în foia „Gazetei“. Broșura cuprinde 11 coale, format 8. Prețul unui exemplar e: 50 cr. sau 1 coroană plus 5 cr. porto postal; pentru România și străinătate 1 franc 50 bani. Comandele se fac la adresa: Traian H. Popp, publicist, Brașov (Brassó). — Asupra acestei interesante scrieri vom reveni în curând.

Invțător sirguincios. Din Berzova ne scrie economul Teodor Stefan, că dl invțător Vaselion Popovici de acolo, își împlineste cu multă trageră de inimă slujba d-sale de invțător. În doi ani de zile a invțătat pe vro 30 de tineri din sat, cari astăzi sânt în stare a ține strană în biserică. Învață chiar pe unii oameni în vîrstă a ceti și scrie. A făcut și frumoase daruri pentru biserică: o rugă de 20 fl.; un prapor de 12 fl.; o candelă de 3 fl. 50 cr.; o lampă în curtea bisericii de 6 fl. A adunat bani și a făcut 4 vestminte bisericesti pentru copii și altele.

Noi lăudăm înainte de toate pe acei tineri și oameni, cari primesc bucuos invțătătura bună a invțătorului, precum și pe invțător pentru sirguința sa și pentru plăcerea de a aduce daruri casei lui D-zeu.

Cor și fond. Din Cetea ni-se scrie, că la stăruința dlui preot s'a format acolo un puternic cor bisericesc, care acum poate cânta răspunsurile la sfânta liturgie; și s'a pus temeiul unui fond numit „fondul corului“, având să dea pentru el fiecare corist câte o terie de must în toamnă, din care să se cumpere la timpul seu un harmoniu și cele de lipsă pentru mai lesne invțătare a coristilor. Fie lăudați bravii coriști și conducătorul lor! — Mai încolo ni-se spune, că de unde până aici nu era în sat nici o foaie românească, acum sânt vro 6, anume: „Vatra“, „Tribuna“, „Gazeta“, „Revista Orăștiei“, „Telegraful“, ear „Foaia Poporului“ o țin vro opt plugari! Onoare lor!

Crimă oribilă. Sub acest titlu am amintit după foile maghiare, că poliția din Budapesta a dat de urma unei femei cu numele Szabó Józsefné, care se angajă să scape femeile căzute, de copiii incozorii pentru trairul lor, mijloc foarte simplu luând copiii mitei cu sine și aruncându-i în valurile Dunării. În acest chip a omorit mai mulți copii. În urma cercetărilor făcute, s'a aflat că femeia se chiamă Kovács Rozalia și a fost de repetite-ori închisă pentru furt. Poliția din zi în zi descopere nouă victime ale acestei femei diabolice.

Mari nenorociri din cauza apei. Unul dintre corespondenții nostri din părțile sătmărene ne scrie următoarele: În urmarea ploilor neconținente din zilele trecute apele au crescut pretutindenea. Rul Lăpușului care se

varsă pe teritoarele comunelor Seclăși, Ocolii și Catalina, alte stricăciuni n'a făcut decât a spălat pământurile. Cu atât mai mult stricăciune a făcut rîul-Ferneziului care vine dela dealuri. Din Ferneziu apa a mînat case întregi cari au fost în apropiere și mai slăbute, apoi grajduri cu vite cu tot, lemne și obiecte din case. Din Baia-mare a mînat apa un grajd în care au fost 4 cai și o junincă. În comuna Grozii-ocolii foarte mult pământuri s'au rupt și se rup din cauza multor ploii, așa încât nici în restimp de 4 — 5 ani nu se vor folosi. Sămănăturile de toamnă cele mai multe le-au mînat de pe coline și șesuri.

Colecția de monede antice, pe cari M. S. regina României a făgăduit că o va da „Fondațiunii Universitare Carol I.“ va fi instalată zilele acestea.

Alegeri în România. Cetim în „Gazeta Poporului“ din București: În cercurile bine informate se asigură că sesiunea extraordinară a parlamentului va mai fi prelungită până la 15 Maiu. La această dată, Camera va fi disolvată și noue alegeri vor avé loc la finele lunii Iunie. Dăm știrea sub rezervă, deși ea e foarte acreditată.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI“.

Prigoniri.

Blaj, 1 Aprilie n., orele 2 p. m. (Telegramă particulară a „Tribunei“). Bravul invțător Făgărășan*) a fost escortat de gendarmi din Tîr la Blaj.

*) (Soțul doamnei Iulia Făgărășan, care a colectat obiecte pentru tombola din București. Red. „Tribunei“).

Linz, 1 Aprilie n. Adunarea festivă arangiată în onoarea aniversării lui Bismarck a decurs conform programului stabilit. Reuniunea lucrătorilor catolici a încercat să conturbe adunarea cântând imnul împărătesc și strigând: Jos cu Bismarck.

Renai (?), 1 Aprilie n. Între calfele de cismar puși în grevă și gendarmi s'a întemplat o încăierare violentă. Gendarmii au împușcat 8 greviști și un copil mort; mai mulți gendarmi au fost răniți.

Viena, 1 Aprilie n. M. Sa Împăratul și fiica Sa Valeria pleacă mâne dimineață la Brînn.

Simonoseki (în Japonia), 1 Aprilie n. Individul care a pușcat asupra viceregului Li-Hung-Ciang a fost condamnat la temniță ordinară pe viață.

Berlin, 1 Aprilie nou. Ziua de naștere a principelui Bismarck e sərbătoria în toate orașele și satele. Azi sânt închise școalele și oficiile.

Nitra, 1 Aprilie n. Protonotarul comitatens Janics care candidează la deputație în locul lui Latkóczy, și-a ținut aici vorbirea sa de program.

Zelenik (ctul Nitra), 1 Aprilie n. Preoții sosiți aci continuă pe la sate mare agitațiune.

Alegătorii liberali, reîntorcându-se dela Nitra, au fost atacați lângă Tormos de către alegătorii clericali (! Terminologie oficială. Red. „Tribunei“) și le-au rupt acestora toate steagurile.

Și Tarnóczy a sosit aici și a fost primit în clubul liberal cu „ovațiuni călduroase“. (Ba bine că nu! Le și merită pe deplin „ovațiuni călduroase“. Red. „Tribunei“).

Fiume, 1 Aprilie n. Ministrul de comerț Daniel a sosit aici. Astăzi primește corpul de funcționari și inspiciază lucrările portului.

Budapesta, 1 Aprilie n. În urma marilor ploii au crescut în mod considerabil apele rîurilor: Raab, Mur, Dunărea, Tisa-de-sus și Crișul-alb. Se lucrează pretutindeni cu urgență la ridicarea zăgazurilor.

Budapesta, 1 Aprilie n. La tragerea de sorți a losurilor „Tisza“, au eșit: cu câștig principal, numărul și seria 1549/20; cu câte 1000 florini, numerii și seriile 43/66, 879/94, 2206/78, 2343/33 3504/89.

Budapesta, 1 Aprilie n. Azi a fost deschisă în ambele case ale parlamentului sesiunea a 4-a a lustrului.

Viena, 1 Aprilie n. La tragerea de sorți a losurilor din 1894 au eșit: cu câștig principal, seria și numărul 1313/21, ear' cu 1000 florini 1446/24.

Friedrichsruhe, 1 Aprilie nou. Împăratul Austriei Francisc Iosif și regele Italiei Umberto I. au felicitat pe principele Bismarck prin telegraf.

Bibliografie.

La librăria „Institutului Tipografic“ din Sibiu se află următoarele cărți:

- „Despre influența impregiurării“, de Panaite Zosin . . . —55
„Copii de pe natură“, de Negruzzi . . . 1.65
„Doina“, conf. ținută la ateneul din Bărlad, de Măndrescu . . . —28
„Homo-Sum“, roman de Ebers . . . 1.—
„Critice“ 1867—1892, de Maiorescu. Vol. I. și II. a 2 fl. 20 cr. . . 4.40
„Povestile Bănatului“, de Căntana . . . —30
„Iosii“, de Macedonski . . . 2.20
„Elemente ungurești în limba română“, de Măndrescu . . . 1.50
„Iosii“, de Negruzzi . . . 1.10
„Teatru“, de Negruzzi. 3 Vol. . . 8.25
„Pui de lei“, de Nenițescu . . . 1.10
„Literatura popor. română“, de Gaster . . . 2.75
„Să auzim, toaste . . . —25
„Scrisorile părinților apostolești“, de Dr. Iuliu Olariu . . . —75
„Introducere la psihofisică“, de Mihailescu . . . 1.90
„Povestiri“, alese și întocmite de Petra Petrescu . . . —75
„Merinde dela școală“, de Popa . . . —60
„Cerșitorul“, dramă în 2 acte de Livescu . . . —55
„Bate la ușă“, de Carmen Sylva „Studii Critice“, de Ghera. Vol. I. și II. a 2 fl. 20 cr. . . 4.40
„Ode“, „Epode“, „Carmen Saeculare“, de Ollanescu . . . 3.30
„Memorial“, Archiep. și Metropolitan Andrei baron de Șaguna, de Nicolae Popea . . . fl. 1.30
„Starostele“, de Pop Reteganul „Istoria Românilor sub Mihai-Vodă-Viteazul“, de Nicolau Bălcescu . . . 2.20
„Trăvnițe“, 10 piese Slovácești Vol. I. și II. a 1 fl. 50 cr. . . 3.—
„Higiene română“, de Dr. Leo Murășianu . . . 1.
„Trandafiri și viorele“, de Pop-Reteganul . . . —60
„Introducere în Cărțile Testamentului vechiu și nou“, de Dr. Iuliu Olariu . . . 2.50
„Din Moldova“, schițe de Kotzebue . . . 1.10
„Floarea din Firenze“, de Livescu . . . —55
„Izvoade“, de Demetrescu . . . 4.40
„Memorii din timpul războiului“, de Georgescu . . . —88

A apărut și se află de vînzare la Institutul Tipografic (Sibiu) „Un an de luptă“, de Al. Vlăhuta, distinsul poet.

De același autor: „Dan“, cel mai trumos roman din literatura noastră românească

A apărut la „Institutul Tipografic“ T Liviu Albini în Sibiu:

„Despre mandatele de plătire“. Explicarea legii despre mandatele de plătire (art. de lege XIX. din anul 1893) prevăzută cu formulare de dl Ioan Ivan, avocat în Mediaș. Se află de vînzare la Institutul Tipografic în Sibiu și la autor în Mediaș.

Poesii de Ioan N. Roman, un elegant volum de 230 de pagini și se află de vînzare la Institutul Tipografic (Sibiu) cu prețun de fl. 1.25.

La Institutul Tipografic, Sibiu se află de vînzare:

Nuvele, de Russu Șirianu. Prețul unui volum este 1 fl.

A apărut: Neculae Iorga: „Amintiri din Italia“ În editura Librăriei Steinberg.

Călimdarul zilei.

21 Martie (2 Aprilie). 1895.

Iulian: Cuv. P. Iacob. Gregorian: Paula. Soarele: răsare 5.50 apune 6.21 m.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 1 Aprilie n. 12 ore dimineața.

Table with 4 columns: Presiunea atmosf. în mm., Temperatura după Celsius, Maximul și minimul de temperatură, Direcția vîntului. Values: 722.2, -41, -3.4, +3 - 2.8, 80.

Din țeară 23 Martie n. 7 ore dimineața.

Table with 4 columns: Stațiunile, Presiunea atmosf. în mm., Temperatura Celsius, Vîntul direcția și țaria. Rows for Budapesta, Sătmăr, Cluj, Orșova, Arad, Panciova.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 30 Mar. n. 1895.

Table with multiple columns: Săminte, Calitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr., etc. Rows for Grâu, Bănatenses nou, Grâu dela Tisa, etc.

Cursul pieții din Sibiu.

Din 31 Martie n. 1895.

Table with 2 columns: Item, Price. Rows: Hărtie-monetă română, Lire turcești, Imperiali, Ruble rusești.

Bursa din Budapesta.

Din 30 Martie n. 1895.

Table with 2 columns: Item, Price. Rows: Renta de aur ung. 6%, de aur ung. 4%, Impmuntul căilor ferate ung., etc.

Bursa de Viena.

Din 30 Martie n. 1895.

Table with 2 columns: Item, Price. Rows: Renta de aur ung. 6%, Renta ung. v. c. 4%, Impmuntul căilor ferate ung., etc.

Bursa de București.

Table with 2 columns: Item, Price. Rows: Din 9 Mart. v. — 4 ore p. m., Renta rom. per 1875 5%, Renta română amort. 5%, etc.

Pentru redacție și editură responsabil: Ioan Clontea. Proprietar: T. Liviu Albini.

Publicațiune.

La 27 Aprilie 1895, oarele 9 a. m. se vor vinde la oficiul cărților funduare de aici prin licitațiune voluntară casele erezilor Pildner din strada Reissenfels Nr. 4, introduse în protocolul funduar al Sibiului Nr. 1476.

Cu informațiuni detaliate servește avocatul Arnold Friedsmann, str. Cisnădiei Nr. 15. [1222] 1—1

Nr. 434/1895.

[1181] 3—3

Publicare.

Prin aceasta se face cunoscut, că Joi, în 4 Aprilie 1895 st. n. la 9 oare a. m. se va vinde prin licitațiune publică ce se va ține în cancelaria oficiului comunal de aici o pădure de lemne de arin, în mărime de 17 jugere catastrale, aflătoare pe hotarul comunei Sebeșul-inferior și nu departe de comună.

Lemnele de arin din această pădure sunt de mare folos pentru unii industriași (pelari, postovari etc.), fiindcă sunt tinere și se poate produce o cantitate mare de scoarță de arin.

Prețul strigării este 480 fl. v. a.

Doritorii de a licita au a depune ca vadiu 10%.

Numita pădure se va vinde peste tot, adică nu numai scoarța, ci și lemnele de arin.

Condițiunile de licitațiune mai de aproape se pot ceti și ști până la ziua licitațiunii, în cancelaria subsemnatului oficiu comunal în oarele de oficiu.

Sebeșul-inferior (cercul protopretorial al Sibiului) în 24 Martie 1895.

Oficiul comunal:

Georgiu Ivan,
notar com.

Roman,
jude.

PICĂTURI DE STOMAC MARIA-ZELL.

de un efect excelent la morburile de stomac, un medicament indispensabil de casă și popular demult cunoscut la

lipsă de apetit, slăbirea stomacului, răsuflare a miros greu, blesare, rigăeală acra, colică, arsuri în gât, producere peste măsură de flegmă, gălbănare, greață și vomare, cărcei de stomac, scaun tare și constipațiune.

Și la dureri de cap, încărcarea peste măsură a stomacului cu mâncări și beuturi, la limbrici, morburile de ficat și hămorrhoidale un remediu vindecător probat.

La morburile numite, picăturile de stomac Maria-Zell s'au dovedit de mulți ani ca cele mai bune, ceea-ce confirmă sute de atestate. Prețul unei sticle dimpreună cu îndrumarea cum să se folosească 40 cr., sticlă dublă 70 cr. Expediție centrală prin apotecarul Carol Brady, Krenzier (Moravia). Cumpărătorii sunt rugați a fi cu precauțiune la marcă și subscriere. Să se considere ca veritabile numai astfel de picături, pe al căror emballage e lipită o fașie verde cu cuvintele: „Garantez veritabilitatea“.

Această fașie e provăzută și cu iscălitura mea. [28-5] 16—28

Picăturile de stomac Maria-Zell veritabile se află în Sibiu: Farmacia K. Müller, farmacia Aug. Teutsch; Făgăraș: farmacia Pildner; Sighișoara: farmacia F. Folbert, farmacia I. H. Weber; Mercurea: farmacia Alb. Zink; Cohalm: farm. erez. S. Nagelschmidt; Sebeșul-săsesc: farm. I. C. Reinhardt.

Institutul Tipografic în Sibiu

Strada Măcelarilor Nr. 21.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI“.

- Pădureanca.** Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
- Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Pipéruș Pétru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Făcălă și tândală.** Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Taiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Colăcăritul.** Obiceiurile țărănilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
- Flică a nouă mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
- Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Sfântul Nicolae.** De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Îndărăniul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Blastem de mamă.** Legendă populară din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Bunica** de Bojena Němcová, tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarník. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la 60 cr. sau 2 lei 20 bani.
- Viad și Catrina.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Din bătăni.** Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Pe pământul Turoului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Căldărușa cu trei picioare.** Poveste franceză de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Genușotca.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Un peșitor îndărătnic.** Novela de Björnstjerne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Prietenul meu Vântură-Țeară.** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Scăpărtoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Fata Craiului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Strigoaica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
- Draga mamei.** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Taina unei vieți.** De Björnstjerne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
- Făcălă în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Sgârșitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Lumea proștilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Nasciu-împărat.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Dina-împărăteasă și peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Fulger.** Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Epice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Un idil în Roșeni.** Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Baba iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Prințesa fermecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Dina mărgărelelor.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Doi copii.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Posacul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Croitorul și cei trei feciori.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
- Mica Fădetă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Eusalin pécourarul.** Poveste de Nicolae Trimbișoniu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
- Roma invinsă.** Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiali. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
- Clara Milici.** Novela de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- O sută de ani.** De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ee cumpără un număr mai mare de exemplare, cu descobire librarilor și preste tot vândătorilor, se dă rabatul cuven.

Diplomă de onoare.

Institut Tipografic T. L. Albini, Sibiu.

Diplomă de onoare.

Se recomandă a executa următoarele:

OPURI și BROȘURI

Placate

BILETE DE LOGODNĂ și DE CUNUNIE

Carte și epistole

Circulare și preț-curenturi

Note

Mare deposit
de cuverte, cerneală, recuise de scris,
ceară de pecetluit etc.

Comande din afară
se efectuesc repede.

Bilete de vizită
după plac și cerere

Mare deposit
de hârtie de scris și concept, precum și hârtie fină
de epistole
cu plicuri în casete.

EDITURA „TRIBUNET“ și A „FOII POPORULUI“

Diferite cărți științifice și literare
Elegant legate sau broșurate.

Biblioteca populară a „Tribunei“

Dicționar
român-german și german-român.

Prețuri foarte moderate.

Strada Măcelarilor 21.

Librărie românească în Sibiu

Strada Măcelarilor 21.